PATVIRTINTA:
Vilniaus lopšelio-darželio „Naminukas“
Direktoriaus 2023 m. gruodžio 13 d.
įsakymu Nr. V-95

VILNIAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „NAMINUKAS“ EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

Vilnius
2023

TURINYS

PLANO TIKSLINIMO LAPAS 4
PLANO ATNAUJINIMO LAPAS 5
PLANO KOPIJŲ (PLANO IŠRAŠŲ) SKIRSTYMO LAPAS 7
BENDROSIOS NUOSTATOS 8
PLANO TIKSLAS 8
PLANO PASKIRTIS 8
ĮSTAIGOS APIBŪDINIMAS 8
PLANE VARTOJAMOS SĄVOKOS IR SANTRUMPOS 9
PLANO TEISINIS PAGRINDAS 11
PLANO RENGĖJAI IR JŲ KONTAKTINIAI DUOMENYS 12
PLANO AKTYVINIMAS IR ATŠAUKIMAS 12
GALIMI PAVOJAI (GRESIANČIOS EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS) 13
PERSPĖJIMO APIE GRESIANTĮ AR SUSIDARIUSĮ ĮVYKĮ ORGANIZAVIMAS IR VEIKSMŲ KOORDINAVIMAS 15
INFORMACIJOS APIE ĮVYKĮ, EKSTREMALŲJĮ ĮVYKĮ AR EKSTREMALIĄJĄ SITUACIJĄ GAVIMO IR PERDAVIMO TVARKA 19
DARBUOTOJŲ IR UGDYTINIŲ APSAUGA GRESIANT AR SUSIDARIUS ĮVYKIUI. 21
DARBUOTOJŲ IR UGDYTINIŲ EVAKAVIMO ORGANIZAVIMAS 21
BŪTINOS PRIEMONĖS IR MATERIALINIAI IŠTEKLIAI 23
DARBUOTOJŲ IR UGDYTINIŲ APRŪPINIMO ASMENS APSAUGOS PRIEMONĖMIS ORGANIZAVIMAS 24
PIRMOSIOS PAGALBOS ORGANIZAVIMAS 25
KOLEKTYVINĖS APSAUGOS IR PRIEDANGOS STATINIO PANAUDOJIMO GALIMYBĖS 25
GALIMŲ PAVOJŲ LIKVIDAVIMO IR JŲ PADARINIŲ ŠALINIMO ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS. 27
GALIMŲ PAVOJŲ VALDYMAS 27
STABILIOJO JODO PREPARATŲ SAUGOJIMAS IR LAIKYMAS ĮSTAIGOJE 32
EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO GRUPĖ 33
SAVIVALDYBĖS EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANE NURODYTŲ UŽDUOČIŲ VYKDYMO ORGANIZAVIMAS 36
VEIKLOS TĘSTINUMO UŽTIKRINIMAS 38

PRIEDAI

1 Priedas RIZIKOS ANALIZĖ
2 Priedas CIVILINĖS SAUGOS SISTEMOS PAJĖGŲ KONTAKTINIAI DUOMENYS
3 Priedas MATERIALIŲJŲ IŠTEKLIŲ ŽINYNAS
4 Priedas PERSPĖJIMO APIE ĮVYKĮ SCHEMA
5 Priedas KEITIMOSI INFORMACIJA APIE ĮVYKĮ SCHEMA
6 Priedas DARBUOTOJŲ KONTAKTINĖ INFORMACIJA
7 Priedas TERITORIJOS IR (AR) PASTATO PLANAS
8 Priedas EVAKAVIMO SCHEMA
9 Priedas EVAKUOTŲ ASMENŲ REGISTRACIJOS LAPAS
10 Priedas EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO GRUPĖS NUOSTATAI
11 Priedas ATSAKOMYBIŲ TARP INSTITUCIJŲ PASKIRSTYMO SUVESTINĖ
12 Priedas VEIKSMAI PAVOJINGOS UŽKREČIAMOSIOS LIGOS ATVEJU, KOMUNIKAVIMAS, PLANAVIMAS, IŠTEKLIŲ PANAUDOJIMAS
13 Priedas VEIKSMAI BALTARUSIJOS ASTRAVO ATOMINĖS ELEKTRINĖS AVARIJOS ATVEJU
14 Priedas ĮSTAIGOS DARBUOTOJŲ IŠKVIETIMO EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ METU REGISTRACIJOS KORTELĖ
15 Priedas VEIKSMAI CHEMINIO UŽTERŠIMO ATVEJU
16 Priedas KALENDORINIS VEIKSMŲ PLANAS
17 Priedas VEIKSMAI PAVOJAUS VALSTYBĖS SAUGUMUI (NESANKCIONUOTI UŽSIENIO VALSTYBĖS GINKLUOTŲJŲ PAJĖGŲ VEIKSMAI) METU
18 Priedas STABILIOJO JODO PREPARATŲ SAUGOJIMAS IR LAIKYMAS ĮSTAIGOJE, BEI DALIJIMO ORGANIZAVIMAS GALIMOS BRANDUOLINĖS AR RADIOLOGINĖS AVARIJOS ATVEJU
19 Priedas ĮSTAIGOS PASTATO PRITAIKYMO KOLEKTYVINĖS APSAUGOS IR PRIEDANGOS POREIKIAMS TVARKA
20 Priedas VEIKSMŲ KILUS GAISRUI PLANAS
21 Priedas ĮSTAIGOS VEIKSMAI GAVUS GRASINIMĄ ĮVYKDYTI TERORISTINĮ IŠPUOLĮ, IR/ARBA VEIKSMAI JO METU

PLANO TIKSLINIMO LAPAS

Plano tikslinimas – plane esančios informacijos pakeitimas ir (ar) papildymas. Plano tikslinimo procedūrą vieną kartus per metus atlieka Vilniaus lopšelio-darželio „Naminukas“ direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams **Richardas T. Marus.** Patikslinto plano kopijos (plano išrašai) išsiunčiamos į planą įtrauktoms institucijoms.

Pataisos registruojamos lentelėje.

Eil. Nr.	**Tikslinimus tvirtinančio dokumento pavadinimas, data ir numeris**	**Tikslinta**	**Tikslinimo atlikimo data**	**Atsakingo asmens pareigos, vardas, pavardė, parašas**

PLANO ATNAUJINIMO LAPAS

Plano atnaujinimas – procesas, kai planas yra peržiūrimas iš esmės. Jį rekomenduojama atlikti vieną kartą per 3 metus arba anksčiau, atsižvelgiant į ūkio subjekto, kitos įstaigos civilinės saugos sistemos parengčiai užtikrinti įtaką turinčius veiksnius (pvz., įvykus įvykiui, po civilinės saugos pratybų, atsiradus naujiems pavojams, pasikeitus civilinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams, pertvarkius ar modernizavus įrenginius, technologinius procesus ar įvykus kitiems pokyčiams, didinantiems galimų įvykių riziką ir mažinantiems darbuotojų saugumą). Plano atnaujinimai turi būti suderinti su institucijomis, įtrauktomis į planą. Patvirtinto plano kopijos (plano išrašai) išsiunčiamos į planą įtrauktoms institucijoms. Plano atnaujinimo procedūrą atlieka Vilniaus lopšelio-darželio „Naminukas“ direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams **Richardas T. Marus.**

Pataisos registruojamos lentelėje:

Eil. Nr.	**Atnaujinta**	**Data**	**Atsakingo asmens pareigos, vardas, pavardė, parašas**
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			

7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			

PLANO KOPIJŲ (PLANO IŠRAŠŲ) SKIRSTYMO LAPAS

Patvirtinto plano kopijos (plano išrašai), kurios išsiųstos (išdalintos) visoms suinteresuotoms institucijoms registruojami lentelėje.

Eil. Nr.	Kam pateiktos plano kopijos (plano išrašai),	Pateikimo būdas	Data	Atsakingo asmens pareigos, vardas, pavardė, parašas
	Plano kopijos:			

BENDROSIOS NUOSTATOS

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas (toliau – Planas) nustato materialinių ir žmogiškųjų išteklių sutelkimą ir valdymą gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai **Vilniaus lopšelyje-darželyje „Naminukas“.** Planas – dokumentas, kuriuo vadovaujasi įstaigos direktorius ir įstaigos darbuotojai, kuriems plane gresiant ar susidarius ekstremaliosioms situacijoms yra numatytos funkcijos.

Plano tikslas – padėti įstaigos vadovui organizuoti ir koordinuoti darbuotojų ir ugdytinių veiksmus įvykio metu, įvykio likvidavimą ir jo padarinių šalinimą ir įgyvendinti kitas dėl įvykio būtinas funkcijas, nustatytas Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme.

Šio plano parengimo būtinybė grindžiama ekstremaliųjų situacijų kilimo dėl gamtinio, techninio, ekologinio, socialinio ar kito pobūdžio priežasčių tikimybe. Ekstremaliosios situacijos gali sukelti staigų ir didelį pavojų įstaigos darbuotojų gyvybei ar sveikatai, sutrikdyti normalų įstaigos darbą, o tuo pačiu prisiimtų, kaip ūkio subjekto, įsipareigojimų Lietuvos žmonėms vykdymą.

Plano paskirtis ir yra – padidinti įstaigos vadovaujančių darbuotojų bei civilinės saugos pajėgų parengtį, pagerinti jos reagavimą į ekstremaliąsias situacijas, kiek įmanoma sumažinti riziką ir veiksmingiau panaudoti turimas pajėgas ir materialinius išteklius, kad būtų užtikrintas darbuotojų saugumas ir įstaigos funkcionalumas, bet kokių ekstremaliųjų įvykių atveju.

ĮSTAIGOS APIBŪDINIMAS

Įstaigos pavadinimas	Vilniaus lopšelis-darželis „Naminukas“
Įstaigos kodas	190016012
Adresas	Smėlio g. 13, LT-10324 Vilnius Klinikų g. 5, LT- 10326 Vilnius
Įstaigos pavaldumas	Vilniaus miesto savivaldybė
Įstaigos vadovas	Direktorė Raminta Petrulionienė
Pagrindinė veiklos rūšis (EVRK)	85.10.10 Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymas 85.10.20 Priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymas
Teritorijos (sklypo) plotas	Smėlio g.13 – 271,94 m., Klinikų g. 5 – 317, 87 m
Darbuotojų skaičius	45
Ugdytinių skaičius	155
Įstaigos darbo laikas	07:00 – 19:00 val.

Turimos individualios ir kolektyvinės apsaugos priemonės	Patalpos, kurias esant reikalui būtų galima pritaikyti kaip kolektyvinės apsaugos vietas. Vienkartinės asmens apsaugos priemonės.
Turimos gaisrų gesinimo priemonės	Gesintuvai: MG-4 – 9 vnt. MG-6 – 2 vnt. Gesintuvų išdėstymas pateikiamas evakavimo planuose.
Elektros energiją įstaigai tiekia	AB „ESO“
Geriamą vandenį įstaigai tiekia	UAB „Vilniaus vandenys“
Kanalizacija	UAB „City Service“
Patalpų vėdinimas	Įrengtos ventiliacinės angos.
Patalpų šildymas	AB „Vilniaus šilumos tinklai“
Ryšiai	Pranešimai apie incidentą bus vykdomi mobiliaisiais telefonais, interneto ryšiu.
Vykdomų saugų kontrolė ir atsakomybės	
Civilinė ir priešgaisrinė sauga	Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams **Richardas T. Marus** Tel. (85) 234 6118 Mob. 8 655 15077 El.p. pavaduotojas.ukiui@naminukas.vilnius.lm.lt
Viešoji tvarka	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui **Regina Vaitkevičienė** Tel. (85) 234 6118 Mob. 8 603 58218 El.p. pav.ugdymui@naminukas.vilnius.lm.lt
Pirmosios pagalbos suteikimas	Visuomenės sveikatos specialistė **Eugenija Radišauskaitė** Tel. (85) 234 6118 Mob. 8 611 04463 El.p. eugenijaradisauskaite@gmail.com

PLANE VARTOJAMOS SĄVOKOS IR SANTRUMPOS

Plane vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme ir kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

Avarija – netikėtas įvykis, sukėlęs sprogimą, gaisrą, statinių visišką ar dalinį sugriovimą, technologinio proceso nuostolingą sutrikimą, sunkų grupinį nelaimingą atsitikimą, pavojingų medžiagų išsiveržimą į aplinką, kai padaroma žala žmonėms ar aplinkai įvykio vietoje ar už jo ribų.

Civilinė sauga – veikla, apimanti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir gyventojų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms, veiksmus joms gresiant ar susidarius, ekstremaliųjų situacijų likvidavimą ir jų padarinių šalinimą.

Ekstremalioji situacija – dėl ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis, kuri gali sukelti staigų didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą ar padaryti kitą žalą.

Ekstremalusis įvykis – nustatytus kriterijus atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, kuris kelia pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

Ekstremaliojo įvykio kriterijai – stebėjimais ir skaičiavimais nustatyti arba tarptautinėje praktikoje naudojami fizikiniai, cheminiai, geografiniai, medicininiai, socialiniai ar kiti įvykio mastą, padarinius ar faktą apibūdinantys dydžiai arba aplinkybės (kritinės ribos), kuriuos atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs įvykis laikomas ekstremaliuoju.

Ekstremaliosios situacijos židinys – vieta, kurioje įvyko įvykis ar ekstremalusis įvykis, ir teritorija, apimanti didžiausio pavojaus sritį apie tų įvykių vietą, kurioje gresia įvykio ar ekstremaliojo įvykio veiksnių pavojai ten esančių gyventojų sveikatai ir (ar) gyvybei, turtui ir (ar) aplinkai.

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas – dokumentas, kuriuo reglamentuojamas materialinių ir žmogiškųjų išteklių sutelkimas ir valdymas gresiant ar susidarius ekstremaliosioms situacijoms.

Gelbėjimo darbai – veiksmai, kuriais įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu siekiama išgelbėti gyventojų gyvybes, sveikatą ir turtą, suteikti jiems pirmąją medicinos pagalbą ir (ar) nugabenti juos į sveikatos priežiūros įstaigas, taip pat apsaugoti aplinką.

Gelbėjimo darbų vadovas – civilinės saugos sistemos pajėgų valstybės tarnautojas ar darbuotojas, iki operacijų vadovo paskyrimo ekstremaliosios situacijos židinyje vadovaujantis gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniems darbams, taip pat įvykio, ekstremaliojo įvykio likvidavimo ir jų padarinių šalinimo darbams.

Gyventojų evakavimas – dėl gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos organizuotas gyventojų perkėlimas iš teritorijų, kuriose pavojinga gyventi ir dirbti, į kitas teritorijas, laikinai suteikiant jiems gyvenamąsias patalpas.

Įstaigos darbuotojai – visi įstaigoje dirbantys asmenys

Įvykis – ekstremaliojo įvykio kriterijų neatitinkantis, nepasiekęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, keliantis pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

Kita įstaiga – socialinėje, švietimo, mokslo, kultūros, sporto, sveikatos priežiūros srityse veikiantis juridinis asmuo, kurio veiklos tikslas – tenkinti tam tikrus viešuosius interesus, išskyrus valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas.

Kiti darbuotojai – tie įstaigos darbuotojai, kurie neužsiima pedagogine veikla.

Kolektyvinės apsaugos statinys – statinys ar patalpa, kurią ekstremaliųjų situacijų ar karo metu galima pritaikyti gyventojams apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių.

Laikino perkėlimo vieta – su kita įstaiga ar organizacija iš anksto suderinta vieta ar patalpos, į kurias gali būti laikinai perkeliami įstaigos ugdytiniai ir juos prižiūrintys mokytojai ar kiti darbuotojai, iki kol bus galima grįžti į savo įstaigos patalpas.

Materialiniai ištekliai – nekilnojamasis turtas, transporto priemonės, statybinės medžiagos ir kiti ištekliai, kurie teisės aktų nustatyta tvarka gali būti panaudoti gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų veiklai palaikyti ir atkurti.

Santrumpos:

- Bendrasis pagalbos centras – ***BPC***.
- Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas – ***ESVP***.
- Ekstremaliųjų situacijų operacijų centras – ***ESOC***.
- Ekstremalių situacijų komisija – ***ESK***.
- Civilinės saugos sistema – ***CSS***.
- Gyventojų perspėjimo ir informavimo sistema – ***GPIS***.
- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos – ***PAGD.***
- Priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos – ***PGP***.
- Vilniaus priešgaisrinė gelbėjimo valdyba – ***Vilniaus PGV.***

PLANO TEISINIS PAGRINDAS

Vilniaus lopšelio – darželio „Naminukas“ Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas (toliau – Planas) parengtas vadovaujantis 2022 m. gruodžio 29 d. Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo Nr. 1317 14 straipsnio 5 skyriumi, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo

departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2014-01-30 įsakymu Nr. 1-37 “Dėl Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. balandžio 19 d. įsakymo Nr. 1-134 „Dėl kriterijų ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms, kurių vadovai turi organizuoti ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimą, derinimą ir tvirtinimą, ir ūkio subjektams, kurių vadovai turi sudaryti ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą, patvirtinimo“ pakeitimu ir Ūkio subjekto, kitos įstaigos ekstremaliųjų situacijų valdymo plano rengimo metodinėmis rekomendacijomis, patvirtintomis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. 1-70 „Dėl Ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ bei (Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos 2022 m. lapkričio 16 d. įsakymo Nr. 1-619 (1.4 E)/2022 redakcija.

PLANO RENGĖJAI IR JŲ KONTAKTINIAI DUOMENYS

Plano rengėjai / konsultantai			
Eil. Nr.	**Vardas, pavardė, pareigos / pavadinimas**	**Atsakomybė**	**Kontaktai**
1.	Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams **Richardas T. Marus**	Atsakingas įstaigoje už plano rengimą ir įgyvendinimą.	Tel. (85) 234 6118 Mob. 8 655 15077 El.p. pavaduotojas.ukiui@naminukas.vilnius.lm.lt
2.	MB „Saugi darbovietė“	Teikiantis išorines civilinės saugos konsultacijas.	Mob. 8 662 67686 El. p. info@saugidarboviete.lt

PLANO AKTYVINIMAS IR ATŠAUKIMAS

Pateikiami įstaigos atstovų, įgaliotų suaktyvinti arba atšaukti planą, vadovauti veiksmams ir juos koordinuoti kontaktiniai duomenys.

Eil. Nr.	**Vardas pavardė**	**Pareigos**	**Kontaktiniai duomenys**
1.	**Raminta Petrulionienė**	Direktorė	Tel. 85 234 6118 Mob. 8 676 09114 El. p.direktore@naminukas.vilnius.lm.lt

Pateikiami įstaigos atstovų pavaduojančių asmenų, kurie atliks plano aktyvinimo ir vadovavimo funkcijas nesant atstovams, kontaktiniai duomenys.

Eil. Nr.	Vardas pavardė	Pareigos	Kontaktiniai duomenys
1.	**Richardas T. Marus**	Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams	Tel. (85) 234 6118 Mob. 8 655 15077 El.p. pavaduotojas.ukiui@naminukas.vilnius.lm.lt

GALIMI PAVOJAI (GRESIANČIOS EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS)

Ekstremalios situacijos įstaigoje, bei aplinkinėse teritorijose gali kilti dėl ekstremaliųjų įvykių, patvirtintų 2022 m. gruodžio 29 d. Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo Nr. 1317, Pranešimo ir keitimosi informacija apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, ypatingą įvykį, ekstremaliąją situaciją ar krizę tvarkos aprašo 2 priede „Ekstremaliųjų įvykių kriterijų sąrašas“, bei Lietuvos nacionalinės rizikos analizės 2021 metų atnaujinime pateiktais kriterijais.

Bet kokia nevaldoma ekstremalioji situacija gali ne tik padaryti didelių materialinių nuostolių įstaigai, bet ir turėti skaudžių pasekmių su jos veikla susijusiems žmonėms. Todėl būtina žinoti, kokie pavojai egzistuoja, kas atsitiktų, jei susiklostytų ta ar kita situacija, kaip elgtis, kad galima būtų nuo jos maksimaliai apsisaugoti.

Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymas reglamentuoja, kad:

Ekstremalioji situacija (ES) – dėl ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis, kuri gali sukelti staigų, didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą ar padaryti kitą žalą.

Ekstremalusis įvykis (EĮ) – nustatytus kriterijus atitinkantis gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, keliantis tokio lygio pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms, turtui, aplinkai, gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui, viešajai tvarkai, kad gali būti skelbiama ekstremalioji situacija.

Ekstremaliojo įvykio kriterijai – stebėjimais ir skaičiavimais nustatyti arba tarptautinėje praktikoje naudojami fizikiniai, cheminiai, geografiniai, medicininiai, socialiniai ar kiti įvykio mastą, padarinius ar faktą apibūdinantys dydžiai arba aplinkybės (kritinės ribos), kuriuos atitinkantis įvykis laikomas ekstremaliuoju.

Ekstremalieji įvykiai, kurie galėtų sukelti ekstremaliąsias situacijas ir įtakoti įstaigos darbą, kelti pavojų darbuotojams bei vaikams yra šie:

- Gamtinio pobūdžio – geologinis ir hidrometeorologinis (stichiniai, katastrofiniai meteorologiniai ir stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai reiškiniai) reiškinys, įvykis, susijęs su ledo lytimis, ledų sangrūdomis, ledo laukais; žmonių ligos;
- Techninio pobūdžio – transporto įvykiai, aviacija, geležinkelių transporto ir automobilių kelių eismu ir įvykiais, vežant pavojingą krovinį; įvykiai pramonėje ir energetikos sistemoje, komunalinių sistemų avarija ir ryšių paslaugų teikimo vartotojams sutrikimas;
- Ekologinio pobūdžio – aplinkos oro ir vandens užterštumas; dirvožemio, grunto užterštumas arba kitoks jam padarytas poveikis; tarša branduolinėmis ir (ar) radioaktyviosiomis medžiagomis ir naftos produktais;
- Socialinio pobūdžio – masinės riaušės ir neramumai, teroro aktai, įkaitų paėmimai;
- Kiti ekstremalieji įvykiai – žmonių sveikatos sutrikimai, panika, traumos, mirties atvejai dėl užsikrėtimo, apsinuodijimo ar fizinio poveikio, gaisro keliamas pavojus, užsidegimo ar degimo grėsmė, pavojingas radinys.

Skiriami trys įstaigos parengties ES lygiai:

Kasdieninės parengties – įstaigos pasirengimo veiklai ir veiklos ekstremaliomis situacijomis plano parengimas, tvirtinimas, tikslinimas, ES prevencija, įstaigos parengimas ekstremalių situacijų atvejams (pastatų atsparumo gaisrui, sprogimui, meteorologiniams reiškiniams, rezervinių vandens, šilumos, elektros energijos šaltinių); įstaigos personalo apmokymas; resursų rezervo sukaupimas (medikamentų ir medicinos priemonių, asmeninių ir kolektyvinių apsaugos priemonių), įstaigos veiklos ekstremalių situacijų atvejais valdymo tobulinimas, įstaigos pasirengimo darbui ekstremalių situacijų atvejais planavimas, teritorinio sveikatos priežiūros įstaigų bendrų veiksmų ekstremalių situacijų ir padarinių šalinimo plano suderinimas, evakuacijos plano sudarymas. Įstaigos Ekstremalių situacijų valdymo centras ar grupė dirba veiklos nuostatais ir darbo reglamentu nustatyta tvarka;

Sustiprintos parengties – apima įstaigos veiklos valdymo bei svarbiausių medicinos pagalbos funkcijų sustiprinimą. Skubiai šaukiamas neeilinis įstaigos Ekstremalių situacijų valdymo grupės posėdis. Organizuojami ir vykdomi tolesnio pasirengimo darbai: atidedamos planinės operacijos, baigiantis pamainą personalas pasilieka darbo vietose, iškviečiami reikalingi įstaigos darbuotojai, informuojamas įstaigos steigėjas, sprendžiami klausimai dėl ASPĮ sustiprinimo (personalu, transportu ir kt.);

Visiškos parengties – skelbiama įvykus ekstremaliai situacijai, kai reikia mobilizuoti dideles medicinos pagalbos pajėgas, yra daug sužeistųjų, kai medicinos pagalbai užtikrinti skubiai reikia didelių išteklių. Įstaigos Ekstremalių situacijų valdymo centras ar grupė pradeda veikti: sušaukiamos paramos (operatyvinė, techninės pagalbos ir kitos grupės), specializuotos mobilios medicinos pagalbos komandos (pagal poreikį), papildomas įstaigos personalas (pagal poreikį). Sušaukimo poreikį nustato įstaigos Ekstremalių situacijų valdymo centras ar grupė. Prie visiškos parengties lygio galima pereiti tiek iš kasdieninės, tiek iš sustiprintos parengties.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. spalio 14 d. nutarimu Nr. 1063 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 9 d. nutarimo Nr. 241 „Dėl ekstremalių įvykių kriterijų patvirtinimo“ pakeitimo“, ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 27 d. nutarimu Nr. D1-938 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymo Nr. D1-870 „Dėl Stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodiklių pakeitimo“, ekstremalieji įvykiai detalizuoti ir jiems vertinti suteikti kriterijai.

Vadovaujantis šiais dokumentais ir juose pateiktomis ekstremaliųjų situacijų bei įvykių apibrėžimų nuostatomis bei ekstremaliųjų įvykių vertinimo kriterijais šiame skyriuje nagrinėjami pavojai, kurie gali būti ekstremaliųjų situacijų ir įvykių priežastimis ir kelti grėsmę įstaigos darbuotojams ir ugdytiniams, įstaigos funkcionalumui bei turtui.

Iš 18-os analizuotų aktualių įstaigai ekstremaliųjų įvykių:

Raudona – labai didelės bendrosios rizikos yra - 2 įvykiai;
Oranžinė – didelės bendrosios rizikos yra - 7 įvykiai;
Geltona – vidutinės bendrosios rizikos yra - 2 įvykiai;
Žalia – priimtinos bendrosios rizikos yra - 7 įvykiai.

Atlikus įstaigos rizikos analizę (Plano priedas Nr. 1), buvo nustatyti pavojai, kurių rizika įvertinta kaip labai didelė ar didelė:

1.1. pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį) ir yra didelės tikimybės:

Pavojingos užkrečiamosios ligos	40
Gaisrai	30

1.2. pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį):

Pavojus valstybės saugumui (nesankcionuoti užsienio valstybės ginkluotųjų pajėgų veiksmai)	24
Pastatų griuvimai	22
Grasinimas įvykdyti teroristinį išpuolį	20
Branduolinė avarija Baltarusijos Astravo atominėje elektrinėje	10
Teroristiniai išpuoliai	9
Pavojingas radinys	8
Cheminių medžiagų paskleidimas (pavojingoji medžiaga)	8

PERSPĖJIMO APIE GRESIANTĮ AR SUSIDARIUSĮ ĮVYKĮ ORGANIZAVIMAS IR VEIKSMŲ KOORDINAVIMAS

Siekiant laiku perspėti gyventojus ir visas ekstremalios situacijos valdymo grandis apie gresiantį avarijų, gaivalinių nelaimių bei kitų ekstremalių situacijų pavojų ir užtikrinti šios informacijos operatyvų perdavimą, Lietuvoje sukurta gyventojų perspėjimo ir informavimo sistema (GPIS). Yra nustatyti ir patvirtinti aštuoni civilinės saugos perspėjimo signalai, kurie galioja visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Įspėjamasis garsinis signalas:

Eil. Nr.	CS signalo pavadinimas	CS signalo reikšmė
1.	„Dėmesio visiems“	Įspėjamasis pulsuojančio 3 min. trukmės kaukimo garsinis signalas skelbiamas gyventojams apie artėjančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos grėsmę perspėti perspėjimo sistemos patikrinimo ar pratybų metu. Išgirdę jį gyventojai privalo įjungti radiją ar televizorių ir išklausyti informaciją bei rekomendacijas. Griežtai vykdyti rekomendacijas.
2.	„Cheminis pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie realų ar gresiantį cheminės taršos pavojų atitinkamoje teritorijoje. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
3.	„Radiacinis pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie realų ar gresiantį radioaktyviosios taršos pavojų atitinkamoje teritorijoje. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo

		garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
4.	„Katastrofinis užtvindymas“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie katastrofinio užtvindymo grėsmę dėl galimos avarijos Kauno hidroelektrinėje. Šis signalas skelbiamas Kauno m., Kauno, Šakių, Jurbarko, Šilutės r. gyventojams, savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms, ūkio subjektams, kuriems gresia tiesioginis užtvindymas, ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per įvardintų savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
5.	„Potvynio pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie potvynio grėsmę dėl polaidžio ar intensyvių liūčių pakilus upėse vandens lygiui iki pavojingos ribos. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
6.	„Uragano pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie artėjantį hidrometeorologinį reiškinį, galintį sukelti ekstremaliąją situaciją. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
7.	„Oro pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie tiesioginę priešo užpuolimo grėsmę. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
8.	„Perspėjimo sistemos patikrinimas“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie vykdomą perspėjimo sistemos patikrinimą. Šis signalas skelbiamas

		taip pat ir kai įvyksta nesankcionuotas sirenų įjungimas. Jis skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, regioninius ir vietinius transliuotojus.

Pirmas įvykį pastebėjęs darbuotojas informuoja apie tai įstaigos direktorių ir/arba darbuotoją atsakingą už civilinę saugą.

Vadovas – direktorė **Raminta Petrulionienė.**

Darbuotojas, atsakingas už civilinę saugą – direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams **Richardas T. Marus**.

Gavus darbuotojų, ar kitų asmenų perspėjimą apie pavojų duoda nurodymus organizuoti sekančius veiksmus:

- esant poreikiui perduoti informaciją savivaldybės administracijos direktoriui.
- sušaukti Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupę (numatyta ESVG susirinkimo vieta pastate – aktų salė, kuri skirta pranešimams paskelbti).
- Ekstremalios situacijos atveju įstaigos direktorius, vadovaudamasis ekstremalių situacijų valdymo planu, ekstremaliųjų situacijų valdymo grupių rekomendacijomis ir atsižvelgdamas į avarijos pobūdį, mastą bei galimą poveikį žmonių gyvybei ir sveikatai, nedelsiant organizuoja darbuotojų perspėjimą. Siekiant užtikrinti greitesnį informacijos pardavimą nelaimės metu įstaigos direktorius duoda nurodymą informuoti darbuotojus. Augant grėsmei ar plečiantis nelaimės mastams, įstaigos direktorius nurodo darbuotojams informuoti ugdytinių artimuosius, kreipiasi į savivaldybės administracijos direktorių dėl galimų apsaugos priemonių panaudojimo. Apie vykdomą darbuotojų perspėjimą ir jo priežastį pranešama Administracijos direktoriui.
- Pedagogai, kurie buvo perspėti apie pavojų, iš karto perspėja ugdytinius. Aiškiai įvardija kur yra pavojaus vieta, kokių atsargumo priemonių reikėtų imtis.
- Kilus grėsmei ugdytinių sveikatai ar (ir) gyvybei, mokytojai apie tai praneša ugdytinių tėvams.

Įvykio metu direktoriaus, arba jam nesant įstaigos direktoriaus pavaduotojo ūkio reikalams **Richardo T. Marus,** nurodymai yra privalomi visiems įstaigos darbuotojams ir ugdytiniams.

Darbuotojų iškvietimo ne darbo metu organizavimas.

Ne darbo metu įstaigos darbuotojų, kaip ir kitų gyventojų įspėjimą ir informavimą apie ekstremaliųjų situacijų keliamus pavojus atlieka Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos.

Įvykus incidentui objekte darbuotojų iškvietimui naudojami jų asmeniniai mobilieji telefonai. Darbuotojų ir valdymo grupių narių atvykimas centralizuotai nėra organizuojamas. Todėl kiekvienas atsakomybę nešantis grupės narys, ar darbuotojas, privalantis atvykti ekstremaliosios situacijos metu į įstaigą, savo atvykimą turi organizuoti savarankiškai. Tam tikslui gali būti panaudotos nuosavos transporto priemonės, viešasis transportas, kitos galimos susisiekimo priemonės.

INFORMACIJOS APIE ĮVYKĮ, EKSTREMALŲJĮ ĮVYKĮ AR EKSTREMALIĄJĄ SITUACIJĄ GAVIMO IR PERDAVIMO TVARKA

Apie įstaigoje galintį kilti ar kilusį pavojų informuoja pirmas jį pastebėjęs asmuo. Gavęs informaciją apie susidariusią ekstremalią situaciją darbuotojas praneša įstaigos direktoriui Mob. 8 676 09114. Jei pavojus kelia tiesioginę grėsmę žmogaus, turto ar aplinkos saugumui, pavojų pastebėjęs asmuo informuoja Bendrąjį pagalbos centrą.

Ne darbo metu direktorių iškviečia pirmas gavęs informaciją asmuo.

Direktorius ir direktoriaus pavaduotojai atsakingi už informacijos priėmimą ir perdavimą, gavę informaciją apie įvykį (Plano priedas Nr. 5) perduoda ją:

1) Bendrajam pagalbos centrui (skubiai pagalbai), nurodydamas:
   - Trumpą situacijos apibūdinimą;
   - Tikslų įstaigos adresą;
   - Įvykio laiką;
   - Koks yra pavojus žmonėms ir aplinkai, ar yra žuvusių, ar sužeistų;
   - Kokie veiksmai buvo atlikti (pvz., evakuoti vaikai);
   - Savo pareigas, vardą ir pavardę;
   - Atsako į kitus BPC (skubios pagalbos) operatoriaus užduodamus klausimus.
2) Kitų įstaigų, esančių šalia, kurių darbuotojų sveikatai ar gyvybei ir turtui gali kilti pavojus, vadovui;
3) Jeigu įvykis pasiekė ekstremalaus įvykio kriterijus, įstaigos direktorius gautą informaciją apie jį praneša savivaldybės administracijai.

Direktorius ir direktoriaus pavaduotojai yra atsakingi už informacijos priėmimą ir perdavimą, informaciją apie įvykį gali gauti iš:

Kitų įstaigų, kurių įstaigoje ar teritorijoje dėl įvykio gali kilti grėsmė įstaigos darbuotojų sveikatai ir gyvybei ar įstaigos turtui;

Civilinės saugos sistemos pajėgų (policijos, greitosios medicinos pagalbos tarnybos, priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos ar kt.) atliekančių šalia įstaigos įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos likvidavimo, padarinių šalinimo darbus.

Jeigu įvykis pasiekė ekstremalaus įvykio kriterijus, įstaigos direktorius gautą informaciją apie jį praneša Vilniaus miesto savivaldybės administracijai.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Civilinės saugos valdybos Situacijų koordinavimo skyrius informaciją priima ir teikia visą parą Tel. (85) 271 7510, faks. (85) 271 7513, el. p. ***sks@vpgt.lt.***

Informacija apie prognozuojamą arba susidariusią ekstremalią situaciją ar ekstremalų įvykį Vilniaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybai bus perduodama el. p. vilnius.pgv@vpgt.lt.

Pranešimo apie ekstremalią situaciją turinys:

Teikiant pranešimą, atsižvelgiant į ekstremalaus įvykio ar ekstremalios situacijos pobūdį, nurodoma:

- Kas, kada ir kur įvyko (susidarė situacija), kas yra pateiktos informacijos šaltinis;
- Trumpas situacijos (įvykio) apibūdinimas;
- Ekstremaliosios situacijos (įvykio) pavadinimas, apibūdinimas, kriterijų dydis ir reikšmė;
- Tarnybos, esančios ekstremaliosios situacijos (įvykio) vietoje.
- Nukentėjusių, hospitalizuotų ir žuvusių žmonių skaičius (žuvusiųjų vardai, pavardės, gimimo metai);
- Ekspertai, esantys įvykio vietoje;
- Veiksniai, kurie gali pabloginti padėtį, galimi reagavimo veiksmai;
- Veiksmai ir priemonės, vykdytos darbuotojams ir ugdytiniams apsaugoti.

Teikiant pranešimą, atsižvelgiant į ekstremalaus įvykio ar ekstremalios situacijos pobūdį, nurodoma:

Eil. Nr.	Pateikiama informacija	Pavyzdys
1.	Kas, kada ir kur įvyko (susidarė situacija).	*2023 m. gruodžio 12 dieną įstaigos pirmame aukšte kilo gaisras.*
2.	Trumpas situacijos (įvykio) apibūdinimas.	*Techninis veiksnys – dėl elektros prietaiso gedimo įvyko trumpas elektros jungimas.*
3.	Ekstremaliosios situacijos (įvykio) pavadinimas, apibūdinimas, kriterijų dydis ir reikšmė.	*Gaisras. Žmogiškasis faktorius.* *Poveikis ugdytiniams ir darbuotojams – evakuota apie 200 žmonių.* *Poveikis turtui – tikslinamas, gali siekti iki 5 proc. turto vertės.* *Poveikis aplinkai – numatomo poveikio nėra.* *Poveiki veiklos tęstinumui – galimi veiklos pokyčiai iki 3 parų (tikslinama).*
4.	Tarnybos, esančios ekstremaliosios situacijos (įvykio) vietoje.	*Susidariusį įvykį likviduoja 5 ugniagesių gelbėtojų automobiliai.*
5.	Nukentėjusių, hospitalizuotų ir žuvusių žmonių skaičius (žuvusiųjų vardai, pavardės, gimimo metai).	*2/0*
6.	Ekspertai, esantys įvykio vietoje.	*Ugniagesių gelbėtojų komandos vadas/ koordinatorius.*
7.	Veiksniai, kurie gali pabloginti padėtį, galimi reagavimo veiksmai.	*Degančios medžiagos skleidžia didelį dūmingumą. Pastato koridoriuose įrengtomis durimis ribojamas dūmų plitimas.*
8.	Veiksmai ir priemonės, vykdytos darbuotojams ir ugdytiniams apsaugoti.	*Ugdytiniai evakuojami į Vilniaus lopšelio – darželio „Naminukas“ padalinį, esantį Klinikų g. 5.*

Ryšių su visuomene tvarka.

Įstaigoje už informacijos perdavimo ugdytinių artimiesiems, žiniasklaidai ir kitoms visuomenės informavimo priemonėms atsakingas yra įstaigos direktorius. Informacija incidento metu, ar po jo, gali būti perduodama pasitelkiant vietinį telefoną, mobilų telefoną, įstaigos elektroninį paštą, ar kitas informacijos viešinimo formas. Informacijos perdavimo periodiškumas priklauso nuo atsinaujinančių, ar besikeičiančių situacijos sąlygų. Leidimą pateikti informaciją suteikia įstaigos direktorius.

DARBUOTOJŲ IR UGDYTINIŲ APSAUGA GRESIANT AR SUSIDARIUS ĮVYKIUI. DARBUOTOJŲ IR UGDYTINIŲ EVAKAVIMO ORGANIZAVIMAS

Sprendimą dėl darbuotojų ir ugdytinių evakavimo priima ir evakavimą organizuoja direktorius, nesant direktoriaus, jos funkciją atlieka įstaigos direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams **Richardas T. Marus.**

Direktorius gavęs informaciją apie pavojų nutraukia darbus ir:

- Nurodo pradėti evakuaciją, o evakuotus asmenis vesti į susirinkimo vietą (Plano priedas Nr. 8) ir vykdyti evakuotų asmenų registraciją;
- Skambina Bendrajam pagalbos centrui (skubiai pagalbai) 112 numeriu ir praneša apie kilusį pavojų;
- Atjungia elektros prietaisus kabinete, uždaro langus ir uždaro duris, bet jų neužrakina. Išeina į lauką pasitikti civilinės saugos sistemos pajėgų (policiją/greitosios medicinos pagalbos tarnybą/priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą ar kt.), pasako evakuotų žmonių skaičių ir atsako į jų klausimus apie įvykį;
- Vykdo gelbėjimo darbų vadovo nurodymus;
- Jei yra žinoma ar numatoma, kad gelbėjimo darbai, įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos šalinimo ar padarinių likvidavimo darbai užtruks ilgiau nei 1 val. ir dėl to negalima grįžti į įstaigos patalpas, direktorius duoda nurodymą laikinai perkelti ugdytinius iš susirinkimo vietos į iš anksto numatytą laikino perkėlimo vietą.

Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams **Richardas T. Marus,** sužinojęs apie pavojų, informuoja direktorių. Gavęs direktoriaus nurodymą perspėti darbuotojus ir pradėti evakuaciją atlieka sekančius veiksmus:

- Pereina per kiekvieną įstaigos aukštą ir žodžiu perspėja ten esančius darbuotojus ir ugdytinius apie vykdomą evakuaciją;
- Atidaro išėjimus;
- Paima evakuotų žmonių registracijos lapą (Plano priedas Nr. 9) ir išeina į lauke esančią susirinkimo vietą registruoti evakuotų asmenų;
- Susirinkimo vietoje registruoja evakuotuosius. Po registracijos, evakuotųjų žmonių skaičių praneša direktoriui;
- Gavęs direktoriaus nurodymą vykdyti ugdytinių perkėlimą iš susirinkimo vietos į iš anksto numatytas kitas patalpas, susisiekia su šalia esančios įstaigos, laikinai priimančios ugdytinius, vadovu ir:
    1) Pasako skaičių ugdytinių, kuriuos reikės laikinai priimti;
    2) Nurodo pedagogams savo grupės ugdytinius vesti į laikiną perkėlimo vietą;

- Leidus gelbėjimo darbų vadovui padeda direktoriui organizuoti materialinio turto išnešimą iš įstaigos patalpų į kitas, saugias patalpas;

Pedagogai įvykio metu vykdantys veiklą su ugdytiniais, gavę nurodymą vykdyti evakuaciją ir (ar) išgirdę žodinį pranešimą perduodamą per megafoną:

- Nedelsiant nutraukia veiklą ir pasako ugdytiniams pasiruošti išeiti į lauką, palikus savo daiktus ir klausant nurodymų.
- Apžiūrėję savo grupės patalpas ir įsitikinę, kad ugdytinių netrūksta, išveda juos iš įstaigos patalpų į lauke esančią susirinkimo vietą (Plano priedas Nr. 8) ir ten juos dar kartą suskaičiuoja. Evakuotų asmenų skaičių ir jų būklę praneša už civilinę saugą atsakingam asmeniui, atliekančiam evakuotų asmenų registraciją;
- Už civilinę saugą atsakingam asmeniui nurodžius, veda ugdytinius iš susirinkimo vietos į iš anksto numatytas kitas patalpas;
- Praneša apie evakuaciją ugdytinių tėvams, apie būtinybę pasiimti vaikus iš įstaigos.

Pedagogai yra atsakingi už ugdytinių evakuaciją iš savo grupės:

Kitų darbuotojų, gavusių nurodymą vykdyti evakuaciją ir (ar) išgirdusių žodinį pranešimą perduodamą per megafoną veiksmai:

- Veiklos metu, kai virtuvės patalpose gali būti lankytojų, virtuvės darbuotojas pakartotinai praneša apie vykdomą evakuaciją ir įsitikinęs, kad virtuvėje nėra likusių žmonių išeina į susirinkimo vietą ir apie save praneša už civilinę saugą atsakingam asmeniui, atliekančiam evakuotų asmenų registraciją.
- Šaltuoju metų laiku ugdytinius mokytojai išveda į susirinkimo vietą ir praneša jų tėvams. Ugdytiniai laikinai evakuojami į kitą šalia esančią įstaigą, su kuria yra sudarytas tarpusavio pagalbos susitarimas. Ugdytiniai ten būna iki kol praeina pavojus ir gelbėjimo darbų vadovo sprendimu jie gali grįžti į įstaigą;
- Pirmiausiai evakuojami arčiausiai pavojaus židinio esantys asmenys. Evakuacijai pasirenkamas arčiausiai esantis išėjimas. Evakuacija privalo būti vykdoma pagal evakuacijos schemose nurodytas kryptis. Evakuotieji susirenka lauke esančioje susirinkimo vietoje (Plano priedas Nr. 8).

BŪTINOS PRIEMONĖS IR MATERIALINIAI IŠTEKLIAI

Gresiant ar susidarius įvykiui, ekstremaliajam įvykiui ar ekstremaliajai situacijai žmonių gelbėjimui, turto ir aplinkos apsaugai gali būti naudojami įstaigos turimi materialiniai ištekliai. Jų panaudojimo poreikis ir atsakingi asmenys yra nustatomas ir apibrėžiamas 3-iame priede „Materialinių išteklių žinynas“.

DARBUOTOJŲ IR UGDYTINIŲ APRŪPINIMO ASMENS APSAUGOS PRIEMONĖMIS ORGANIZAVIMAS

Pagal įstaigos vykdomos veiklos pobūdį specifinės asmens apsaugos priemonės nėra numatytos.

Ekstremaliųjų įvykių padariniams šalinti – gaisrams gesinti, žmonėms ir materialinėms vertybėms gelbėti ir evakuoti, būtina užtikrinti įstaigos ryšį su priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo pajėgomis.

Darbuotojų, ugdytinių ir turto apsaugos užtikrinimui bei kitų darbų atlikimui, kurie užtikrintų įstaigos funkcionalumą, yra parengti įstaigos direktoriaus įsakymai.

Asmeninių apsaugos priemonių paskirtis - darbuotojų apsauga nuo radioaktyviųjų dulkių, pavojingų dujinių ar garų pavidalo cheminių ir biologinių medžiagų neigiamo poveikio.

Pagal paskirtį AAP skirstomos į asmenines kvėpavimo organų apsaugos priemones (AKOAP) ir asmenines odos apsaugos priemones (AOAP), o pagal apsaugos pobūdį - į filtruojamąsias ir izoliuojamąsias. AAP yra ir specialios, pramoniniu būdu gaminamos, ir paprasčiausios arba parankinės.

Pramoniniu būdu gaminamos AKOAP - filtruojamosios ir izoliuojamosios dujokaukės, respiratoriai, izoliuojamieji kvėpavimo aparatai, dulkėkaukės, vaikiškos apsauginės kameros.

Tačiau ekstremaliųjų situacijų atveju neturint tokių priemonių galima pasidaryti ir savadarbes asmeninės kvėpavimo organų apsaugos priemones. Tai vatos ir marlės raiščiai, bet jie apsaugo kvėpavimo organus tik nuo pavojingų dulkių, bet neapsaugo nuo kenksmingų dujų ir garų.

Izoliuojamosios dujokaukės ir izoliuojamieji kvėpavimo aparatai apsaugo kvėpavimo organus esant nepakankamai deguonies koncentracijai oro (mažesnei nei 18%) ir neribotam kenksmingų medžiagų kiekiui.

Filtruojamosios dujokaukės apsaugo kvėpavimo organus, kai deguonies kiekis ore yra ne mažesnis negu 18% ir kai yra ribotas kenksmingų medžiagų kiekis (iki 100 DLK reikšmių).

Priešdujiniai respiratoriai apsaugo kvėpavimo organus esant pakankamai deguonies koncentracijai ore ir kai kenksmingų medžiagų kiekis ore yra ne didesnis kaip 15 DLK reikšmių.

Respiratoriaus saugumas tikrinamas taip: delnu sandariai uždengiami kvėpavimo vožtuvai ir lengvai iškvepiama. Jei oras neina iš respiratoriaus puskaukės, o tik ji šiek tiek išsipučia, tai respiratorius uždėtas sandariai.

Asmeninės odos apsaugos priemonės - įvairūs izoliuojantys kostiumai, kombinezonai apsaugo odą nuo tiesioginio radioaktyviųjų, pavojingų cheminių ir biologinių medžiagų neigiamo poveikio. Dalinai odą apsaugo ir drabužiai, o ypač iš drėgmei nelaidaus audinio. Raištis daromas taip: 1 m ilgio ir 0,5 m pločio marlės ar kito turimo audinio viduryje, 30 x 20 cm plote, paklojamas 2 cm storio vatos sluoksnis. Marlės kraštai per visą ilgį iš abiejų pusių užlenkiami ant vatos, o marlės galai (apie 30-35 cm) įkerpami per vidurį, kad iš kiekvieno galo pasidarytų po du raiščius. Apatiniai raiščio galai surišami ant viršugalvio, viršutiniai - ant pakaušio. Jei neturite vatos ir marlės, tinka ir keliais sluoksniais sulankstytas rankšluostis, skarelė ar medžiagos skiautė. Tokios SAAP užtikrintų kokybiškai efektyvesnį darbuotojų ir ugdytinių evakavimą per pavojingo dulkėtumo taršos zoną.

Įstaigoje esančių asmens apsaugos priemonių, bei priemonių iš kurių galima pagaminti odos, bei kvėpavimo takų apsaugos priemones sąrašas yra pateikiamas įstaigos materialiųjų išteklių žinyne.

PIRMOSIOS PAGALBOS ORGANIZAVIMAS

Įvykio metu pirmąją pagalbą teikia asmuo, atsakingas už pirmosios pagalbos suteikimą ir kiti darbuotojai, kurie yra išklausę pirmosios pagalbos teikimo kursus. Pirmosios pagalbos vaistinėlės, kuriose yra medikamentai, yra įstaigos administracijoje ir kiekviename aukšte. Asmuo, nukentėjusiajam suteikęs pirmąją pagalbą, praneša apie tai atvykusiems greitosios medicinos pagalbos darbuotojams.

KOLEKTYVINĖS APSAUGOS IR PRIEDANGOS STATINIO PANAUDOJIMO GALIMYBĖS

Įstaigoje vienu metu dirba arba nuolat būna ne daugiau 200 asmenų, todėl kolektyvinės apsaugos patalpos būtų naudojamos šios:

Eil. Nr.	Kolektyvinės apsaugos statinio (patalpų) vieta	Kolektyvinės apsaugos statinio (patalpų) plotas m^2	Talpinamų asmenų skaičius
1.	Grupių patalpos	244 m^2	163
2.	Kabinetai	43 m^2	29

Kolektyvinės apsaugos statinio pritaikymo gyventojų apsaugai organizavimas.

Laikino gyventojų apgyvendinimo įstaigos kolektyvinės apsaugos statinyje trukmė – 3 dienos.

Ilgalaikio apgyvendinimo įstaigos kolektyvinės apsaugos statinyje trukmė – ilgiau nei 3 dienos.

Patalpos kolektyvinei gyventojų apsaugai turi būti paruoštos per kuo įmanoma trumpiausią laiką, tačiau ne ilgiau nei per 2 val.

Direktoriaus pavaduotoja ugdymui telefonu iš Savivaldybės Saugaus miesto departamento Civilinės saugos skyriaus gavęs nurodymą paruošti patalpas gyventojų laikinam apgyvendinimui:

- Išsiaiškina kokį skaičių žmonių planuojama laikinai apgyvendinti įstaigos patalpose;
- Išsiaiškina per kiek laiko reikia paruošti patalpas;
- Apie gautą nurodymą paruošti patalpas laikinam gyventojų apgyvendinimui informuoja įstaigos direktorių;
- Atrakina patalpas, pasitinka atvykstančius asmenis, juos registruoja.

Techninio personalo darbuotojai į laikinas apgyvendinimo patalpas nuneša čiužinius ir apklotus.

Už civilinę saugą atsakingas asmuo pažymi rodyklėmis kelią iki laikino apgyvendinimo patalpų, pažymi sanitarinį mazgą ir maisto gaminimo patalpos vietą. Palydi atvykusius į laikino apgyvendinimo patalpas.

Vadovaujantis Kolektyvinės apsaugos statinių poreikio nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Vyriausybės 2010 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 529, 9.2. punktu, įstaigoje yra numatytas kolektyvinės apsaugos statinys įstaigos darbuotojų apsaugai.

Gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai, dėl kurios įstaigos darbuotojams yra pavojinga palikti įstaigos patalpas, direktoriaus sprendimu darbuotojai lieka patalpose, skirtose jų apsaugai.

Esant poreikiui tuo pat metu laikinai apgyvendinti tiek įstaigos darbuotojus, tiek priimti evakuotus darbuotojus, pirmenybė kolektyvinės apsaugos statinyje teikiama įstaigos darbuotojams, tačiau priimami yra ir gyventojai.

Įstaigos ugdytiniams laikino apgyvendinimo patalpos yra skiriamos įstaigos grupėse, o darbuotojams – salėje, koridoriuose, išskyrus tas vietas, kuriose yra praėjimai.

Patalpų, tinkamų kolektyvinės apsaugos ar priedangos panaudojimui, suskirstymas yra nurodomas šio plano 19 priede „Įstaigos pastato pritaikymo kolektyvinės apsaugos ir priedangos poreikiams tvarka“.

GALIMŲ PAVOJŲ LIKVIDAVIMO IR JŲ PADARINIŲ ŠALINIMO ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS.

GALIMŲ PAVOJŲ VALDYMAS

Veiksmai kilus labai didelio rizikos lygio pavojams

Ypač pavojinga žmonių užkrečiamoji liga. Rizikos lygis – 40

Užfiksavus užkrečiamosios ligos atvejį Vilniaus mieste atliekami tokie veiksmai:

Įstaigos direktoriaus veiksmai pavojaus metu:

1) Nurodo organizuoti papildomą patalpų dezinfekavimą;
2) Organizuoti griežtesnes sanitarines sąlygas įstaigoje (dažniau plaunamos rankos, stebimi ugdytiniai ir darbuotojai);
3) Nurodo organizuoti dažnesnį patalpų vėdinimą;
4) Esant poreikiui nurodo skelbti karantiną;
5) Gavus rekomendaciją iš įstaigos steigėjo, koreguoja Įstaigos darbą.

Darbuotojų, atsakingų už viešąją tvarką ir civilinę saugą, veiksmai:

1) Iš įstaigos direktoriaus gavęs informaciją apie ligos grėsmę informuoja darbuotojus, perduodant jiems rekomendacijas;
2) Prireikus kontaktuoja su specialiosiomis tarnybomis dėl esamos padėties;
3) Organizuoja informacinių pranešimų iškabinimą.

Darbuotojo atsakingo už pirmąją pagalbą veiksmai:

1) Prižiūri įstaigoje esančius darbuotojus ir ugdytinius, stebi ar nepasirodė numatomos ligos simptomai;
2) Atsiradus ligos požymiams kuo skubiau izoliuoja ugdytinį nuo kitų ir informuoja personalą;
3) Vykdo vadovybės nurodymus.

Gaisras. Rizikos lygis - 30.

Kilus gaisrui arba užfiksavus galimą gaisro pavojų, faktą nustatęs darbuotojas, susiradęs saugią vietą, turi kuo skubiau imtis sekančių veiksmų:

1) Informuoti Įstaigos direktorių apie kilusį pavojų, jei gaisro židinys nėra išsiplėtęs;
2) Jei matoma atvira liepsna pranešti Bendrajam pagalbos centrui (skubiai pagalbai) apie kilusį gaisrą ir tada informuoti Įstaigos direktorių.

3) Jei yra galimybė nustatyti kokio mąsto pavojus susidarė: kur yra įvykio vieta (nurodomas korpusas, aukštas, patalpa), koks yra pavojaus mastas (atvira liepsna, rūkstantys dūmai, jaučiasi degėsių kvapas).
4) Jei yra saugu pradėti gaisro gesinimo darbus pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis.
5) Jei yra galimybė imtis kultūros vertybių apsaugos (pernešti į kitas patalpas, išnešti į lauką ir pan.).

Įstaigos direktoriaus veiksmai gavus informaciją apie kilusį pavojų:

1) Jei gaisro mastas yra didelis kuo skubiau informuoti Bendrąjį pagalbos centrą (skubią pagalbą) apie kilusį pavojų, suteikiant informaciją apie pastate esančių žmonių skaičių.
2) Kartu su darbuotoju, atsakingu už viešąją tvarką organizuoti darbuotojų ir ugdytinių apsaugą. Tam tikslui gali būti pasitelkiama žmonių evakuacija.
3) Jei yra galimybė organizuoti gaisro gesinimo darbus savo turimomis pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis.
4) Palaikyti informacijos apie situacijos kaitą perdavimą Bendrajam pagalbos centrui (skubiai pagalbai).
5) Jei gaisro židinys nėra išplitęs, arba nekelia pavojaus darbuotojams, organizuoti materialiųjų vertybių apsaugą.

Darbuotojų, atsakingų už viešąją tvarką ir civilinę saugą, veiksmai gaisro atveju:

1) Iš Įstaigos direktoriaus gavę informaciją apie evakuacijos pradžią informuoja darbuotojus.
2) Kol yra vykdoma evakuacija prižiūri evakuacijos eigą, prireikus paskirsto žmonių bei evakuojamų kultūros vertybių srautus.
3) Kai darbuotojai ir ugdytiniai evakuojasi iš įstaigos pastato ir susirenka numatytoje susirinkimo vietoje lauke, darbuotojas, atsakingas už viešąją tvarką ir/arba darbuotojas, atsakingas už civilinę saugą organizuoja darbuotojų ir ugdytinių registraciją, taip nustatydamas žmonių skaičių kurie evakavosi, kurie galimai liko pastate.

Darbuotojo, atsakingo už priešgaisrinę saugą, veiksmai gaisro metu:

1) Kilus gaisrui organizuoja gaisro židinio izoliavimą, sumažina darbuotojų ir ugdytinių patekimą prie pavojaus vietos.
2) Imasi galimų saugos priemonių.
3) Po evakuacijos uždaro duris, taip sumažindamas gaisro plitimą.
4) Prireikus išjungia elektros energijos tiekimą pastate.
5) Jei yra vykdomas gaisro lokalizavimas pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis, vadovauja darbams.

6) Organizuoja pirminių gaisro gesinimo priemonių sutelkimą.
7) Padeda vykdant kultūros vertybių apsaugą.

Darbuotojo, atsakingo už pirmąją pagalbą, veiksmai:

1) Prireikus suteikia pirmąją medicininę pagalbą.
2) Atvykus medikams suteikia informaciją apie nukentėjusius.

Darbuotojų veiksmai kilus gaisrui:

1) Vykdo Įstaigos direktoriaus nurodymus.
2) Rūpinasi ugdytiniais, tiek evakuacijos metu, tiek po jos.
3) Vykdo kultūros vertybių apsaugą.

Detalesnė informacija apie atsakingus asmenis, atliekamus veiksmus, pateikiama šio plano 20 priede „Veiksmų kilus gaisrui planas“

Pavojus valstybės saugumui (nesankcionuoti užsienio valstybės ginkluotųjų pajėgų veiksmai). Rizikos lygis – 24.

Įstaigos direktoriaus veiksmai pavojaus metu:

1) organizuoja pirminės informacijos gavimo priemones;
2) užtikrina per visuomenės informavimo priemones pateikiamų rekomendacijų vykdymą;
3) duoda nurodymus pastato pritaikymui kolektyvinei darbuotojų ir vaikų apsaugai;
4) duoda nurodymą organizuoti asmens apsaugos priemonių išdavimą;
5) vykdo specialiųjų tarnybų nurodymus;
6) duoda nurodymą paruošti pastatą galimam pavojui (uždaromi langai, patalpose, kuriose saugomi žmonės, apklijuojami lipnia juosta, ar kitomis priemonėmis).

Darbuotojo, atsakingo už civilinę saugą, veiksmai:

1) vykdo direktoriaus pateikiamus nurodymus;
2) organizuoja pastato apsaugos, bei izoliavimo priemones;
3) stebi informacijos kaitą, vertina pavojaus lygį;
4) jei skelbiamas oro pavojus – kuruoja žmonių, esančių pastate, pasirengimą galimiems smūgiams;
5) jei pavojaus metu buvo pažeista pastato struktūra – įvertina galimą pažeidimo lygį, priima sprendimus dėl pastato tinkamumo žmonių apsaugai.
6) Aktyvuoja ***ESVP 17 priedą*** ir veikia pagal ten nurodomas rekomendacijas.

Darbuotojo, atsakingo už viešąją tvarką, veiksmai:

1) paruošia žmonių registracijos sąrašus;

2) esant poreikiui koordinuoja kolektyvinę darbuotojų ir vaikų evakuaciją;
3) vykdo tiesioginius direktoriaus nurodymus, atlieka žmonių skaičiavimą;
4) padeda organizuoti asmens apsaugos priemonių išdavimą personalui ir vaikams;
5) Jei skelbiamas oro pavojus – kuruoja žmonių, esančių pastate, pasirengimą galimiems smūgiams;
6) Jei pavojaus metu buvo pažeista pastato struktūra – imasi patekimo prie pažeistos vietos izoliavimo.

Darbuotojo, atsakingo už pirmąją pagalbą, veiksmai:

1) prireikus organizuoja pirmosios medicininės pagalbos suteikimą;
2) koordinuoja darbuotojų veiksmus, suteikiant pirmąją pagalbą.

Darbuotojų veiksmai:

1) vykdo įstaigos direktoriaus ir atsakingų darbuotojų nurodymus;
2) dalyvauja vykdant pastato paruošimo darbus;
3) pagal atsakingų darbuotojų nurodymus padeda izoliuoti pastatą;
4) vykdo gelbėjimo darbus, jei tokie yra nurodomi iš specialiųjų tarnybų;
5) dalyvauja lokalizuojant padarinius ir gelbėjant vaikus.

Veiksmai kilus didelio rizikos lygio pavojams

Pastatų griuvimai. Rizikos lygis – 22

Įstaigos direktoriaus veiksmai gavus informaciją apie kilusį pavojų:

1) Apie pavojų informuoja Įstaigos darbuotojus.
2) Jei yra galimybė organizuoja Įstaigos darbuotojų ir ugdytinių evakuaciją, duoda nurodymus už viešąją saugą atsakingam asmeniui.
3) Organizuoja pastato pažeistos pastato vietos izoliaciją (turi būti apribotas patekimas).
4) Duoda nurodymus darbuotojams.
5) Susisiekia su kitos įstaigos vadovu, perduoda informaciją apie kilusį pavojų.

Darbuotojų, atsakingų už viešąją tvarką ir civilinę saugą, veiksmai:

1) Pavojaus metu organizuoja darbuotojų ir ugdytinių apsaugą (prižiūri, kad visi žmonės laikytųsi kuo toliau nuo pažeistos vietos).
2) Įvertina pavojaus mąstą, galimus tolimesnius padarinius.
3) Perduoda informaciją įstaigos direktoriui/specialiosioms tarnyboms.

Darbuotojų veiksmai pastato griuvimo metu:

1) Vykdo Įstaigos direktoriaus nurodymus.

2) Dalyvauja lokalizuojant padarinius ir gelbėjant žmones.

Darbuotojo, atsakingo už pirmąją pagalbą, veiksmai:

1) Prireikus suteikia pirmąją medicininę pagalbą.
2) Koordinuoja darbuotojų veiksmus suteikiant pirmąją pagalbą.
3) Atvykus medikams suteikia informaciją apie nukentėjusius.

Grasinimas įvykdyti teroristinį išpuolį. Rizikos lygis – 20

Gavus pranešimą elektroniniu paštu, skambučiu, siunta, ar kontaktiniu būdu organizuojami sekantys veiksmai:

Įstaigos direktoriaus veiksmai pavojaus metu:

1) Įvertina, ar tai nėra masinis reiškinys.
2) Jei pranešimas yra konkretizuotas kuo skubiau informuoja Bendrąjį pagalbos centrą apie pastebėtą ar užfiksuotą pavojų.
3) Organizuoja darbuotojų ir vaikų apsaugą (evakuacija).
4) Organizuoja tėvų informavimą.

Darbuotojo, atsakingo už viešąją tvarką veiksmai:

1) Iš įstaigos direktoriaus gavę informaciją apie evakuacijos pradžią suderina informacijos turinį ir informuoja darbuotojus.
2) Kol yra vykdoma evakuacija prižiūri evakuacijos eigą, prireikus paskirsto žmonių srautus.

Darbuotojo, atsakingo už civilinę saugą, veiksmai:

1) Organizuoja pastato ir teritorijos patikrinimą dėl įtartinų daiktų.
2) Sušaukia ekstremaliųjų situacijų valdymo grupę.
3) Organizuoja priimamų sprendimų perdavimą darbuotojams ir tėvams.

Branduolinė avarija Baltarusijos Astravo atominėje elektrinėje. Rizikos lygis – 10

Įstaigos direktoriaus veiksmai pavojaus metu:

1) Organizuoja pirminės informacijos gavimo priemones.
2) Užtikrina per visuomenės informavimo priemones pateikiamų rekomendacijų vykdymą.
3) Duoda nurodymus pastato pritaikymui kolektyvinei žmonių apsaugai.
4) Gavus rekomendaciją iš Įstaigos steigėjo, laikinai nutraukia Įstaigos darbą.

Darbuotojo, atsakingo už civilinę saugą, veiksmai:

1) Vykdo direktoriaus pateikiamus nurodymus.
2) Organizuoja pastato apsaugos priemones.
3) Organizuoja pastato paruošimo darbus kolektyvinei žmonių apsaugai.

Darbuotojo, atsakingo už viešąją tvarką, veiksmai:

1) Paruošia žmonių registracijos sąrašus.
2) Esant poreikiui koordinuoja kolektyvinę darbuotojų ir ugdytinių evakuaciją.
3) Vykdo tiesioginius direktoriaus nurodymus, atlieka žmonių skaičiavimą kolektyvinės apsaugos patalpoje.

Siekiant nenukrypti nuo ekstremaliųjų situacijų valdymo plano rengimo metodinių rekomendacijų ir neišplėsti bendrinės plano dalies, papildoma informacija susijusi su veiksmais Branduolinės avarijos Baltarusijos Astravo atominėje elektrinėje, pateikiama *13 priede.*

Stabiliojo jodo preparatų saugojimas ir laikymas įstaigoje, bei dalijimo organizavimas galimos branduolinės ar radiologinės avarijos atveju, pateikiama *18 priede*.

Teroristiniai išpuoliai. Rizikos lygis – 9

Įstaigos pastate pastebėjus įtartinus žmones, išgirdus sprogimus, šūvius, ar gavus tiesioginius ar netiesioginius grasinimus imamasi sekančių veiksmų:

Įstaigos direktoriaus veiksmai gavus informaciją apie kilusį pavojų:

1) Palaiko ryšį su specialiosiomis tarnybomis.
2) Nutraukia Įstaigos darbą.
3) Jei yra galimybė organizuoja Įstaigos darbuotojų ir ugdytinių evakuaciją.
4) Prireikus organizuoja darbuotojų ir ugdytinių apsaugą (užsibarikadavimą patalpose).
5) Organizuoja, jei yra galimybė, kultūros vertybių apsaugą (užrakina patalpas, jei yra galimybė evakuoja iš pastato). Visi veiksmai atliekami atsižvelgiant į galimus pavojaus padarinius.

Darbuotojų, atsakingų už viešąją tvarką ir civilinę saugą, veiksmai:

1) Iš Įstaigos direktoriaus gavę informaciją apie evakuacijos pradžią informuoja darbuotojus.
2) Kol yra vykdoma evakuacija prižiūri evakuacijos eigą, prireikus paskirsto žmonių, bei kultūros vertybių srautus.
3) Jei evakuacija negalima, laidiniais ar mobiliaisiais telefonais perduoda informaciją darbuotojams apie barikadavimosi pradžią.

Darbuotojų veiksmai kilus teroro pavojui:

1) Jei yra galimybė kartu su ugdytiniais traukiasi iš pastato.
2) Jei pastate judėjimas yra komplikuotas, tokiu atveju kuo skubiau užsibarikaduoja atskiroje patalpoje. Durys yra užrakinamos ir užremiamos baldais ar kitais sunkiais daiktais.

Pavojingas radinys. Rizikos lygis – 8

Įstaigos teritorijoje ar pastate radus pavojingą objektą organizuojami sekantys veiksmai:

Įstaigos direktoriaus veiksmai pavojaus metu:

1) Nustato pavojingo objekto buvimo vietą.
2) Kuo skubiau informuoja Bendrąjį pagalbos centrą apie pastebėtą ar užfiksuotą pavojų.
3) Organizuoja darbuotojų ir vaikų apsaugą (izoliavimas patalpoje arba evakuacija).
4) Organizuoja patekimo prie pavojingo objekto darbus.

Darbuotojų, atsakingų už viešąją tvarką ir civilinę saugą, veiksmai:

1) Iš įstaigos direktoriaus gavę informaciją apie evakuacijos pradžią informuoja darbuotojus.
2) Kol yra vykdoma evakuacija prižiūri evakuacijos eigą, prireikus paskirsto žmonių srautus.

Cheminių medžiagų paskleidimas (pavojingoji medžiaga). Rizikos lygis – 8

Gavus informaciją per visuomenės informavimo priemones apie paskelbtą pavojų imamasi sekančių veiksmų:

Įstaigos direktoriaus veiksmai gavus informaciją apie kilusį pavojų:

1) Palaiko ryšį su specialiosiomis tarnybomis.
2) Prireikus nutraukia įstaigos darbą.
3) Pagal rekomendacijas organizuoja įstaigos patalpų užsandarinimą (uždaromi langai, durys, izoliuojamos ventiliacijos angos).
4) Organizuoja įstaigos darbuotojų ir vaikų evakuaciją.
5) Informuoja tėvus.

Darbuotojo, atsakingo už viešąją tvarką, veiksmai:

1) Iš įstaigos direktoriaus gavęs informaciją apie evakuacijos pradžią informuoja darbuotojus.
2) Kol yra vykdoma evakuacija prižiūri evakuacijos eigą, prireikus paskirsto žmonių srautus.
3) Kada darbuotojai ir vaikai evakuojasi iš įstaigos pastato ir susirenka numatytoje susirinkimo vietoje lauke, darbuotojas, atsakingas už viešąją tvarką, organizuoja darbuotojų ir vaikų registraciją, taip nustatydamas žmonių skaičių kurie evakavosi, kurie galimai liko pastate.
4) Jei žmonės yra kolektyviškai gabenami iš teritorijos, dalyvauja atliekant evakuaciją.

Darbuotojo, atsakingo už civilinę saugą, veiksmai:

1) Prižiūri pastato sandarinimo darbus.
2) Prireikus pasirūpina kvėpavimo apsaugos priemonėmis (rankšluosčiai sušlapinti vandeniu).

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO GRUPĖ

Įstaigos direktoriaus sudaryta ir patvirtinta ekstremaliųjų situacijų valdymo grupė, vadovaudamasi vadovo patvirtinta ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės darbo organizavimo

tvarka ir planu, koordinuoja pasirengimą dirbti ir pačią veiklą įvykus įvykiui, ekstremaliajam įvykiui, susidarius ekstremaliajai situacijai.

Įstaigos vadovai civilinės saugos klausimais yra pavaldūs savivaldybės administracijos direktoriui. Vykdant Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymą ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių civilinės saugos organizavimą ūkio subjektuose, reikalavimus, už civilinę saugą įstaigoje atsako vadovas. Sprendžiant civilinės saugos parengties ekstremalioms situacijoms organizacinius klausimus ir siekiant, kad sprendimai būtų pagrįsti ir operatyvūs, įstaigoje įkurta ir direktoriaus įsakymu patvirtinta Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupė.

Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės darbo organizavimas.

Įstaigos ESVG yra civilinės saugos ir gelbėjimo vientisos sistemos institucija, kuri įstaigos lygmenyje, kartu su kitomis civilinės saugos pajėgomis, užtikrina didelio masto gaivalinių nelaimių, technologinių avarijų ar katastrofų ir kitų ekstremalių situacijų padarinių likvidavimą, organizuoja darbuotojų bei ugdytinių ir turto gelbėjimą, užtikrina nenutrūkstamą jos veiklą ekstremalių situacijų metu.

Ekstremalių situacijų valdymo grupė:

Eil. Nr.	**Nariai**	**Pavaduojantys**	**Funkcijos**	**Kontaktai**
1.	Raminta Petrulionienė	Richardas T. Marus	Grupės koordinatorius, funkcijų paskirstymas.	**Raminta Petrulionienė** Mob. 8 676 09114 **Richardas T. Marus** Mob. 8 655 15077
2.	Richardas T. Marus	Regina Vaitkevičienė Raminta Petrulionienė Laimutė Stukaitė	Komunikacija, protokolavimas, personalo apskaita ir planavimas, dokumentų rengimas.	**Richardas T. Marus** Mob. 8 655 15077 **Regina Vaitkevičienė** Mob. 8 603 58218 **Raminta Petrulionienė** Mob. 8 676 09114 **Laimutė Stukaitė** Mob. 8 686 17868
3.	Richardas T. Marus	Regina Vaitkevičienė Raminta Petrulionienė	Prevencijos priemonių ir ekstremalių situacijų plano įgyvendinimo kontrolė, viešosios tvarkos užtikrinimas.	**Richardas T. Marus** Mob. 8 655 15077 **Regina Vaitkevičienė** Mob. 8 603 58218 **Raminta Petrulionienė** Mob. 8 676 09114

4.	Richardas T. Marus	Regina Vaitkevičienė Eugenija Radišauskaitė	Darbuotojų saugos ir sveikatos, aprūpinimo asmens apsaugos priemonėmis klausimai, instruktažas, apsauga.	**Richardas T. Marus** Mob. 8 655 15077 **Regina Vaitkevičienė** Mob. 8 603 58218 **Eugenija Radišauskaitė** Mob. 8 611 04463
5.	Eugenija Radišauskaitė	Richardas T. Marus Laimutė Stukaitė	Sergamumo stebėsena, prevencinių priemonių įgyvendinimas, mokymai, dokumentų rengimas, ataskaitos.	**Eugenija Radišauskaitė** Mob. 8 611 04463 **Richardas T. Marus** Mob. 8 655 15077 **Laimutė Stukaitė** Mob. 8 686 17868
6.	Richardas T. Marus	Raminta Petrulionienė Regina Vaitkevičienė	Bendravimas su tiekėjais, skalbimo, valymo, maitinimo įmonėmis, transportavimas, apsauga, atliekų valdymas.	**Richardas T. Marus** Mob. 8 655 15077 **Raminta Petrulionienė** Mob. 8 676 09114 **Regina Vaitkevičienė** Mob. 8 603 58218
7.	Richardas T. Marus	Regina Vaitkevičienė	Aprūpinimas vienkartinėmis apsaugos priemonėmis, jų apskaita.	**Richardas T. Marus** Mob. 8 655 15077 **Regina Vaitkevičienė** Mob. 8 603 58218
8.	Raminta Petrulionienė	Richardas T. Marus	Finansų valdymas, lėšų planavimas, apskaita.	**Raminta Petrulionienė** Mob. 8 676 09114 **Richardas T. Marus** Mob. 8 655 15077

Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės funkcijos kasdieninėje veikloje:

1) Prognozuoti ekstremalias situacijas ir planuoti prevencines priemones.
2) Rengti ir tikslinti Ekstremaliųjų situacijų valdymo planą.
3) Spręsti perspėjimo ir informavimo sistemos plėtojimo ir tobulinimo klausimus.
4) Kaupti materialinių išteklių atsargas ir technines priemones, kad padidinti įstaigos veiklos gyvybingumą ir saugumą galimų ekstremalių situacijų atvejais.
5) Organizuoti civilinės saugos pratybas, per kurias įstaigos civilinės saugos grandys, darbuotojai mokomi veikti įvykus ekstremaliai situacijai.
6) Organizuoti darbuotojų civilinės saugos mokymą.

Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės funkcijos ekstremalios situacijos atveju:

1) Įvertinti susidariusią ekstremalią situaciją, jos pavojingumo laipsnį darbuotojams, ugdytiniams, lankytojams, turtui ir aplinkai.

2) Perspėti bei informuoti darbuotojus, lankytojus apie susidariusią ekstremalią situaciją, būtinus veiksmus.

3) Kontroliuoti ir koordinuoti civilinės saugos pajėgų, vykdančių pirminius gelbėjimo darbus, veiksmus.

4) Pranešti specialiosioms ir avarinėms tarnyboms, valstybinės priežiūros institucijoms ir savivaldybės institucijoms apie susidariusią ekstremalią situaciją.

5) Organizuoti darbuotojų ir ugdytinių aprūpinimą asmeninėmis ir kolektyvinėmis apsaugos priemonėmis.

6) Siekti užtikrinti paslaugų teikimą pagal savo veiklos profilį.

7) Susidarius aplinkybėms, organizuoti darbuotojų ir ugdytinių evakavimą, pirminius gelbėjimo darbus ir jiems vadovauti.

8) Nagrinėti galimybes dėl finansinių resursų racionalaus naudojimo ir skirstymo šalinant ekstremalių situacijų padarinius.

Sprendimą dėl Ekstremalių situacijų valdymo grupės darbo pradžios ekstremaliųjų situacijų atvejais priima ESVG vadovas arba jį pavaduojantis asmuo (ESVG vadovo pavaduotojas, koordinatorius), gavęs pranešimą apie ekstremalią situaciją. Pagrindinė ESVG darbo forma yra posėdžiai, kuriuos šaukia jos vadovas. Numatomas ESVG susirinkimo ir vadavietės punktas yra įstaigos direktoriaus kabinetas. ESVG, atsižvelgdama į ekstremalaus įvykio pobūdį ir vadovaudamasi šiuo Ekstremaliųjų situacijų valdymo planu, nagrinėja susidariusią ekstremalią situaciją, priima kolegialius sprendimus dėl Vilniaus lopšelio – darželio „Naminukas“ civilinės saugos parengties ar veiksmų ekstremalių įvykių padariniams lokalizuoti ir šalinti.

SAVIVALDYBĖS EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANE NURODYTŲ UŽDUOČIŲ VYKDYMO ORGANIZAVIMAS

Ekstremaliųjų situacijų atvejais ūkio subjektai ir kitos įstaigos teikia jiems nuosavybės teise priklausančius materialinius išteklius, kai gelbėjimo darbų vadovo arba ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo (toliau – operacijų vadovas) žinioje ir Lietuvos valstybės rezerve esančių materialinių išteklių nepakanka.

Ekstremaliųjų situacijų atvejais gelbėjimo darbų vadovui nustačius, kiek ir kokių papildomų materialinių išteklių reikia gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniems darbams atlikti, ekstremaliosioms

situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, ūkio subjektų veiklai palaikyti ir atkurti, ūkio subjektai ir kitos įstaigos, su kuriais vadovaujantis Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo 14 straipsnio 3 dalimi sudarytos savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane nurodytų užduočių vykdymo sutartys, savivaldybės administracijos direktoriaus rašytiniu reikalavimu teikia materialinius išteklius gelbėjimo darbų vadovui arba operacijų vadovui į savivaldybės administracijos direktoriaus nurodytą vietą.

Neatidėliotinais atvejais, kai kyla didelis pavojus gyventojų gyvybei, sveikatai, turtui ar aplinkai, savivaldybės administracijos direktoriaus rašytiniu reikalavimu turimus materialinius išteklius gelbėjimo darbų vadovui ar operacijų vadovui į savivaldybės administracijos direktoriaus nurodytą vietą pagal poreikį teikia ūkio subjektai ir kitos įstaigos, su kuriais nesudarytos sutartys.

Užduotys, numatytos įstaigai Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane.

Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane įstaigai yra numatyta atlikti tokias užduotis ekstremaliųjų situacijų metu:

a. Teikti turimus materialinius išteklius (nurodytus Plano 3 priede);
b. Padėti registruoti evakuotus gyventojus gyventojų surinkimo punkte ir (ar) priėmimo punkte;
c. Atlikti privalomuosius darbus;
d. Prisidėti prie švietimo tęstinumo užtikrinimo tų ugdytinių, kurių įstaigos dėl ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos sustabdė savo veiklą.

Veiksmai gavus savivaldybės administracijos direktoriaus reikalavimą dėl užduočių vykdymo.

Direktorius iš Savivaldybės administracijos direktoriaus įgalioto asmens gavęs nurodymą teikti turimus materialinius išteklius arba įgyvendinti kitas Savivaldybės ESVP numatytas užduotis ekstremaliųjų situacijų atvejais:

a. Sutikrina šiuo metu turimus materialinius išteklius arba pateikia informaciją apie galimybę atlikti pavestas užduotis ir organizuoja šių materialinių išteklių pristatymą į nurodytą vietą arba paskirtų užduočių atlikimą;
b. Teikia įstaigos turimus materialinius išteklius į nurodytą vietą;
c. Organizuoja paskirtų užduočių įgyvendinimą.

VEIKLOS TĘSTINUMO UŽTIKRINIMAS

Įstaigos direktorius siekdamas užtikrinti darbuotojų ir ugdytinių saugumą toliau vykdant pagrindinę švietimo funkciją po gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos, priima sprendimą dėl veiksmų, reikalingų tolimesnei įstaigos veiklai tęsti:

- Įvertinus, jog dalyje įstaigos patalpų nėra galimybės vykdyti veiklos dėl susidariusios situacijos, jie yra vykdomi kitose įstaigos patalpose, kuriose nėra pavojaus ugdytinių sveikatai ar gyvybei;
- Įvertinus, jog dalyje įstaigos patalpų nėra galimybės vykdyti veiklos dėl susidariusios situacijos, o perkėlus juos į kitas įstaigos patalpas, kuriose nėra pavojaus ugdytinių sveikatai ar gyvybei, nebus galimybės visų sutalpinti, veikla yra reorganizuojama, suderinus su Savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto departamentu;
- Įvertinus, jog įstaigos patalpose dėl ekstremaliosios situacijos nėra galimybės vykdyti Veiklos ir suderinus Savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto departamentu, įstaiga tarpusavio pagalbos susitarimo pagrindu ugdymo/švietimo veiklą perkelia į kitos įstaigos patalpas iki kol bus dalinai arba visiškai atkurta įstaigos veikla.

Įstaigos veikla toliau yra tęsiama:

- Kai įvykis dėl kurio buvo sustabdyta veikla yra likviduotas ir nebėra pavojaus joje esančių asmenų sveikatai bei gyvybei;
- Kai yra galimybė veiklą tęsti dalyje įstaigos patalpų ir tai nekelia pavojaus jose esančių asmenų sveikatai bei gyvybei;
- Kai yra galimybė veiklą vykdyti kitoms įstaigoms priklausančiose patalpose.

Kiti veiksmai siekiant palaikyti veiklą.

Avarijos pasekmių likvidavimo darbai.

Baigus avarijos likvidavimo darbus, įstaiga uždaromas (nutraukiama jos veikla). Atsižvelgiant į poveikio mastus, vykdomi avarijos pasekmių (įrenginių ir konstrukcijų atstatymo, sunaudotų avarijų likvidavimo priemonių papildymo ir pan.) likvidavimo darbai.

Sanitarinio švarinimo organizavimas.

Avarijos likvidavimo metu žmonių, kurie vykdė gelbėjimo darbus, sanitarinis švarinimas (taršos pašalinimas nuo kūno) atliekamas įstaigos pastate esančių buitinių patalpų dušuose.

Avarijos atveju užteršti drabužiai privalo būti pakeisti švariais (švarių drabužių komplektai turi būti saugomi buitinėse patalpose).

Sanitarinis švarinimas atliekamas asmeniškai ir savarankiškai kiekvieno asmens, dalyvavusio gelbėjimo darbuose, o avarijos metu nukentėjusiųjų žmonių sanitarinį švarinimą atlieka specialiųjų tarnybų darbuotojai, panaudojant įstaigos pateiktas higienos priemones.

Aplinkos atstatymo priemonės.

Priklausomai nuo įvykusios avarijos pobūdžio parenkamos reikalingos aplinkos atstatymo priemonės, kurių tinkamumą ir tikslingumą apsprendžia objekto ir ESVG vadovas, esant reikalui, konsultuodamasis su atitinkamos srities specialistais.

Veiklos atnaujinimas.

Pasibaigus avarinei situacijai, įstaigos veiklos atnaujinimui būtina:

1) Pakeisti pažeistus įrenginius, vamzdynus, armatūrą ir suremontuoti pažeistas pastatų konstrukcijas ir kt.

2) Atstatyti pažeistus elektros, ryšių ir komunalinius tinklus.

3) Gauti valstybinės priežiūros institucijų leidimą atnaujinti objekto veiklą.

4) Informuoti valstybinės priežiūros institucijas apie veiklos atnaujinimą.